Lietas arhīva Nr. C-03742-24/102
ECLI:LV:RPT:2024:0617.C771440123.5.S

Rīgas pilsētas tiesa

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024. gada 17. jūnijā

Rīgas pilsētas tiesa, tiesnese I. Augustāne, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ vienkāršotās procedūras prasībā pret apdrošināšanas akciju sabiedrību /Nosaukums B/ par naudas (apdrošināšanas atlīdzības) piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ (turpmāk arī – prasītāja) 2023. gada 18. jūlijā vērsās tiesā ar vienkāršotās procedūras prasību pret apdrošināšanas akciju sabiedrību /Nosaukums B/ (turpmāk arī – atbildētāja) par naudas (apdrošināšanas atlīdzības) piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai pieder dzīvokļa īpašums /adrese/. 2022. gada 8. aprīlī prasītāja ar apdrošināšanas akciju sabiedrību /Nosaukums B/, t.i., atbildētāju, noslēgusi fizisko personu īpašuma apdrošināšanas līgumu (polisi), kuras darbība slaiks noteikts līdz 2023. gada 7. aprīlim.

[1.2] Polises darbības laikā 2022. gada 21. decembrī divās apdrošinātā dzīvokļa istabās no griestiem sāka tecēt ūdens, par ko prasītāja nekavējoties paziņoja apdrošinātājam, t.i., atbildētājai, kā arī mājas apsaimniekotājam /nosaukums C/

[1.3] Atbildētājas pārstāvis dzīvokļa apsekošanu veica 2023. gada 9. martā, apsekošanas aktā nenorādot bojājumu rašanās cēloni. 2023. gada 27. martā atbildētāja paziņoja, ka bojājumu cēlonis ir nokrišņu iekļūšana apdrošinātajā objektā caur ēkas jumtiem, sienām un citām atverēm no ārpuses, kas saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem ir izņēmuma gadījums, par ko netiek atlīdzināti zaudējumi.

Apsaimniekotāja /nosaukums C/ pārstāvis dzīvokļa apsekošanu veica 2023. gada 10. martā, apsekošanas aktā norādot, ka mitruma rašanās iemels var būt terases hidroizolācijas bojājumi.

[1.4] Prasītājas ieskatā atbildētājas atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ir nepareizs, prasītājas apdrošinātā dzīvokļa appludināšana notikusi nevis ūdenim nokļūstot no jumta, bet gan no augšstāva terases. Atbildētāja nav ņēmusi vērā apstākli, ka prasītājas dzīvoklis atrodas 8.stāvā un virs tā līdz ēkas jumtam ir izvietotas divu stāvu dzīvokļa telpas, līdz ar ko mitruma iekļūšanai dzīvoklī caur jumtu nav nekāda sakara.

[1.5] Prasītāja ir sastādījusi dzīvokļa remontdarbu tāmi 1466,52 *euro* apmērā radīto bojājumu novēršanai, kas ir pamats prasījumam par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu no atbildētājas.

[1.6] Ņemot vērā minēto, prasītāja, pamatojoties uz Apdrošināšanas līguma likumu, Fizisko personu īpašuma apdrošināšanas noteikumiem Nr.1202.207, Civillikuma 1770.-1779. pantu, lūdz: piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai apdrošināšanas atlīdzību 1466,52 euro un samaksāto valsts nodevu 219,98 euro; noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% gadā.

[2] Atbildētāja 2023. gada 12. oktobrī lietā sniegusi rakstveida paskaidrojumu, kurā celto prasību neatzīst, lūdz to noraidīt.

[2.1] Paskaidrojumā atbildētāja apliecina, ka starp pusēm noslēgts apdrošināšanas līgums, polise Nr. /numurs/, ar kuru apdrošināts prasītājai piederošais dzīvoklis /adrese/. Polisē noteiktais paša risks 70 *euro*, līguma darbības periods: no 2022. gada 8. aprīļa līdz 2023. gada 7. aprīlim. Atbildētāja vērš uzmanību uz apdrošināšanas līguma neatņemamām sastāvdaļām – Apdrošināšanas līguma vispārējiem noteikumiem Nr.6; Fizisko personu Visu risku īpašuma apdrošināšanas noteikumiem Nr.1202.207 Elektronisko risku apdrošināšanas noteikumiem Nr. 1402.202; Palīdzība mājās pakalpojuma noteikumiem Nr. 1202.603.

[2.2] Atbildētāja apliecina, ka ir saņēmusi prasītājas pieteikumu 2022.gada 22. decembrī un, izvērtējot pieteiktā gadījuma apstākļus, 2022. gada 28. decembrī pieņēma lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības atteikumu.

[2.3] Atbildētāja norāda, ka saskaņā ar Visu risku Noteikumu 7.1. punktu netiek apdrošināti zaudējumi, kas radušies: 7.1.12. sakarā ar gruntsūdeņu un notekūdeņu līmeņa celšanos vai pārplūstot ūdens savākšanas sistēmām, jumta notekcaurulēm, vai kondensāta uzkrāšanās dēļ; 7.1.13. nekustamajā īpašumā iekļūstot nokrišņiem, krusai, sniegam vai dubļiem caur logiem, durvīm, jumtu, plaisām sienās un citām atverēm, ja tās nav radušās apdrošināto risku iestāšanās rezultātā.

[2.4] Atbildētāja atsaucas uz /nosaukums C/ 2023. gada 10. marta aktā par dzīvokļu Nr.75/76 un Nr.77 apsekošanu norādīto, ka "(…) virs notecējuma zonām atrodas dzīvokļa Nr.77 terase. Apsekojot dzīvokli Nr.77, kas atrodas virs dzīvokļa Nr.75/76, tika konstatēts, ka terase ir remontēta un laika gaitā pārbūvēta, sastāvu uzaudzējot par vairākiem centimetriem. (…) tika konstatēts, ka mitruma rašanās iemesls var būt terases hidroizolācijas bojājumi".

Atbildētāja paskaidro, ka apsaimniekotāja /nosaukums C/apsekošanas aktā norādītais iemesls – terases hidroizolācijas bojājumi kaimiņu īpašumā – atbilstoši Visu risku Noteikumu 7.1.13. punktam ir izņēmums, kad netiek apdrošināti radušies zaudējumi. Atbildētāja vērš uzmanību, ka saskaņā ar Visu risku Noteikumu 4.1.punktu apdrošināts ir jebkāds apdrošinātā īpašuma pēkšņs un neparedzēts fiziska bojājuma vai zuduma gadījums apdrošināšanas polisē norādītā apdrošināšanas perioda laikā, ņemot vērā turpmāk šajos noteikumos minētos izņēmuma gadījumu. Atbildētājas rīcībā nav pierādījumu, kas liecinātu par apdrošinātā objekta fizisku bojājumu, kā rezultātā Dzīvoklim tika nodarīti bojājumi iekļūstot nokrišņiem.

[2.5] Atbildētāja norāda, ka nokrišņu iekļūšana prasītājas dzīvoklī ir notikusi nevis caur plaisām, kas radušās apdrošināto risku rezultātā apdrošinātā objektā, bet ārpus apdrošinātā objekta, t.i., kaimiņu īpašumā esošās terases hidroizolācijas bojājumu dēļ. Tādējādi atbildība par nodarītajiem bojājumiem saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 14. panta pirmo daļu nes kaimiņu dzīvokļa īpašnieks, pret kuru prasītājai ir tiesības vērst savu prasījumu.

Atbildētājas ieskatā nav izšķiroša nozīme tam, ka prasītājas dzīvoklis atrodas 8. stāvā - ja nokrišņi ir iekļuvuši apdrošinātajā dzīvoklī jebkādu citu iemeslu dēļ, kas nav apdrošināto risku rezultātā, tad tas ir vispārējs izņēmums, par ko atlīdzība netiek maksāta.

[2.6] Atbildētāja uzskata, ka pamatoti ir pieņēmusi lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības atteikumu, jo ir iestājies Apdrošināšanas līgumā noteiktais

izņēmums, par kuru atlīdzība netiek maksāta.

[2.7] Vienlaikus atbildētāja norāda, ka saskaņā ar Apdrošināšanas līguma Visu risku noteikumiem arī visa prasības summa 1466,52 *euro* nevarētu tikt piedzīta, no iesniegtās tāmes būtu nosakāmas tikai tiešās izmaksas 1072,57 *euro* un būtu atskaitāmi tāmē norādītie virsizdevumi un peļņa, kā arī no atlīdzības būtu atskaitāms Apdrošināšanas līgumā noteiktais pašrisks 70 *euro* apmērā.

[3] Prasītāja 2023. gada 5. decembrī sniegusi atsauksmi uz atbildētājas rakstveida paskaidrojumu, no kuras izriet, ka prasītāja uztur celto prasību pilnā apmērā.

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā. Datums, kad saīsinātais spriedums ir pieejams tiešsaistes sistēmā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

[4.1] Lietas dalībniekiem 2023. gada 23. oktobrī paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2024. gada 6. jūnijā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, iepazinusies ar vienkāršotās procedūras prasībā izklāstītajiem apstākļiem, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir noraidāma šādu apstākļu dēļ.

[6] Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta 2.^{1} daļai, tiesa arī pēc savas iniciatīvas šā panta 2.^{3} daļā noteiktajā kārtībā var sastādīt spriedumu atbilstoši šā likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[7] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[8] No Rīgas pilsētas tiesas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/redzams, ka prasītāja ir nekustamā īpašuma – dzīvokļa /adrese/ 176,9 m^2 platībā un pie tā piederošo 1769/71604 domājamo daļu no daudzdzīvokļu mājas, kadastra Nr. /kadastra numurs/īpašniece.

[9] Lietā nav strīda par to, ka starp pusēm atbilstoši Apdrošināšanas līguma likuma noteikumiem noslēgts apdrošināšanas līgums, ko apliecina lietas materiālos esošā Fizisko personu īpašuma apdrošināšanas polise Nr./numurs/ (turpmāk arī – Polise).

[9.1] No Polises redzams, ka apdrošinājuma ņēmējs ir /pers. A/, apdrošinātais objekts cita starpā ir dzīvoklis /adrese/, apdrošinātie riski: uguns, dabas stihiskie posti, šķidruma vai tvaika noplūde, trešo personu ļaunprātīga rīcība, Polises darbības periods: 08.04.2022 – 07.04.2023. Tāpat redzams Polises īpašo noteikumu 3. punktā noteiktais, ka "Pretēji polisē norādītajam /adrese/, tiek apdrošināts saskaņā ar /nosaukums B/ Fizisko personu Visu risku īpašuma apdrošināšanas noteikumiem Nr. 1202.207."

[10] Lietā nav strīda par to, ka Polises darbības laikā – 2022. gada 21. decembrī apdrošinātajā dzīvoklī divās istabās no griestiem sāka tecēt ūdens, radot bojājumus, par ko prasītāja nekavējoties ziņoja atbildētājai, uzskatot, ka ir iestājies apdrošināšanas gadījums.

[11] Saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma 1. panta 6. punktu apdrošināšanas gadījums ir ar apdrošināto risku cēloniski saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam, [..].

No minētā secināms, ka lietā jānoskaidro, vai prasītājas dzīvoklī 2022. gada 21. decembrī notikušais griestu noplūdes gadījums, tā rašanās iemesli atbilst apdrošinātajiem riskiem pušu starpā noslēgtās Polises ietvaros, vai ir iestājies apdrošināšanas gadījums.

[12] Kā norādījušas abas puses, atbildētāja, izvērtējot prasītājas pieteiktā gadījuma apstākļus, 2022. gada 28. decembrī ir pieņēmusi lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības atteikumu.

[12.1] No lietas materiālos esošām elektroniskās sarakstes izdrukām redzams, ka prasītājas /nosaukums B/ pārstāve/ vecākā speciāliste /pers. D/ 2023. gada 27. martā, atbildot uz prasītājas pārstāvja /pers. E/ 2023. gada 21. marta e-pasta vēstuli/ pretenziju, informējusi prasītājas pārstāvi, ka "[..] rakstiski 28.12.2022 tikāt informēts, ka bojājumu rašanās cēlonis ir nokrišņu iekļūšana apdrošinātajā objektā caur ēkas jumtiem, sienām un citām atverēm no ārpuses, pamatojoties uz apdrošināšanas līguma noteikumiem, šis būs kā izņēmuma gadījums, par ko netiek atlīdzināti zaudējumi. Ja ēkas apsaimniekotājs savā apsekošanas aktā būs norādījis citu bojājumu rašanās cēloni, lūdzam to mums iesniegt, lai varētu pārskatīt šobrīd pieņemto lēmumu par atteikumu.".

Prasītāja minētajam atteikumam kategoriski nepiekrīt, norādot, ka šāds lēmums pieņemts nepareizi tulkojot un piemērojot apdrošināšanas polises noteikumus.

[13] Lietas materiālos atrodas gan ēkas /adrese/ apsaimniekotāja, gan prasītājas, kā apdrošinātāja, prasītājai piederošā apdrošinātā dzīvokļa apsekošanas akti.

[13.1] No /nosaukums B/ 2023. gada 9. marta Bojātā īpašuma apskates protokola redzams, ka apdrošinātais objekts/ dzīvoklis atrodas 8. stāvā 11 stāvu ēkā, bojājumi konstatēti istabas (13,4 m^2) griestos un sienas daļā, kā arī istabas (9,3 m2) griestiem un grīdai. Akta sadaļā "Īss notikuma apraksts/ notikuma cēlonis" norādīts: "Pēc klienta vārdiem, virs bojātām vietām atrodas augšējo kaimiņu balkons un caur to nokrišņu ūdens tek lejā pie klienta.".

[13.2] No /nosaukums C/ /datums/Akta par dzīvokļu Nr.75/76 un Nr.77 apsekošanu redzams, ka dzīvoklī Nr.75/76 divās telpās tuvāk loga pusei ir vairāki mitruma pleķi – plankumi. Virs notecējuma atrodas dzīvokļa Nr.77 terase. Apsekojot dzīvokli Nr.77, kas atrodas virs dzīvokļa Nr.75/76, tika konstatēts, ka tā terase ir remontēta un laika gaitā pārbūvēta, sastāvu uzaudzējot par vairākiem centimetriem. Apsekošanai tika pieaicināts arī būveksperts /pers. F/, […] un tika konstatēts, ka mitruma rašanās iemesls var būt terases hidroizolācijas bojājumi."

[14] Strīda izšķiršanai tiesa ņem vērā gan atbildētājas paskaidrojumā, gan Polisē ietverto norādi uz /nosaukums B/ Fizisko personu Visu risku īpašuma apdrošināšanas līguma noteikumiem Nr. 1202.207 (turpmāk arī – Noteikumi).

Noteikumi atrodas lietas materiālos un saskaņā ar Noteikumu 4.1. punktu Polises izpratnē tiek apdrošināts jebkāds apdrošinātā īpašuma pēkšņs un neparedzēts fiziska bojājuma vai zudums gadījums Polisē norādītā apdrošināšanas perioda laikā, ņemot vērā turpmāk šajos noteikumos minētos izņēmuma gadījumus.

Izņēmuma gadījumi, kad netiek atlīdzināti zaudējumi, uzskaitīti Noteikumu 7. punktā, tostarp Noteikumu 7.1.13. punkts noteic, ka netiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies nekustamajā īpašumā iekļūstot nokrišņiem, krusai sniegam vai dubļiem caur logiem, durvīm, jumtu, plaisām sienās vai citām atverēm, ja tās nav radušās apdrošināto risku iestāšanās rezultātā.

[16] No lietas materiālos esošā /nosaukums B/ Bojātā īpašuma apskates protokola redzams, ka pats prasītājas pārstāvis /pers. E/ dzīvokļa apsekošanas laikā 2023. gada 9. martā norādījis /nosaukums B/" pārstāvim, ka virs bojātām vietām atrodas augšējo kaimiņu balkons un caur to dzīvoklī tek lejā nokrišņu ūdens.

[17] Ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem ir apstiprinājies, ka griestu noplūdes gadījums prasītājai piederošajā apdrošinātajā dzīvoklī ir radies nokrišņu ūdenim, tā radītajam mitrumam iekļūstot dzīvoklī caur augšējā stāva dzīvokļa terasi, kas saistīts ar terases hidroizolācijas bojājumiem. Tiesa nevar atzīt, ka minētais gadījums būtu radies Polisē noteikto apdrošināto risku: uguns, dabas stihisko postu, šķidruma vai tvaika noplūdes, trešo personu ļaunprātīgas rīcības rezultātā.

Tiesa atzīst par pamatotu atbildētājas norādīto, ka saskaņā ar Noteikumu 7.1.13. punktu un Polises noteikumiem ir konstatējams apdrošināšanas līgumā noteiktais izņēmums, kad zaudējumi netiek atlīdzināti.

[18] Tiesa noraida prasītājas norādi uz iespējamo apdrošināšanas gadījumu, jo griestu noplūde prasītājas dzīvoklī nav ar apdrošināto risku cēloniski saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši Polises noteikumiem.

Ievērojot, ka nokrišņu iekļūšana prasītājas dzīvoklī ir radusies ārpus apdrošinātajiem riskiem, turklāt kaimiņu īpašumā esošā dzīvokļa terases hidroizolācijas bojājumu dēļ, tiesa izskaidro, ka prasītāja, pamatojoties uz Dzīvokļu īpašuma likuma 14. panta pirmo daļu, ir tiesīga vērst savu prasījumu par bojājumu atlīdzināšanu pret ugšējā stāva dzīvokļa īpašnieku.

[19] Līdz ar minēto tiesa atzīst, ka prasība par naudas, t.i., apdrošināšanas atlīdzības piedziņu ir noraidāma pilnībā. Ievērojot, ka prasība ir noraidāma, tiesa nevērtē atbildētājas iebildumus pret prasības apmēru.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 1189. -193., 250.^{25} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/, personas kods /personas kods/, vienkāršotās procedūras prasību pret apdrošināšanas akciju sabiedrību /Nosaukums B/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par naudas (apdrošināšanas atlīdzības) piedziņu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas tiešsaistes sistēmā – 2024. gada 17. jūnija, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I. Augustāne